بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ސިވިލް ޙުކުމްނާމާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2019/HC-A/14
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** [illegible]
- **އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:** [illegible]
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** [illegible]

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނު

ޙުކުމް ތާރީޚް: 28 ޖުމާދަލްއޫލާ 1444 / 22 ޑިސެމްބަރު 2022

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ނަޒަރުސާނީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 02 ޖުމާދަލްއޫލާ 1440
08 ޖަނަވަރީ 2019

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 583/Cv-C/2018 މައްސަލަ
- **ނިންމި ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ބޭންކުން ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 12 ފެބްރުއަރީ 2018
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 01 އޮކްޓޫބަރު 2018

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
އަޙްމަދު އަޝްރަފް، އައްސޭރި، ސ.ހިތަދޫ

އިސްތިއުނާފަށް ހާޒިރުވި ފަރާތް
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން
ވާރިސް ވަކީލް:
ޙަސަން ޙަލީމް، ޕްރިސްޓީޖް އެސޯސިއޭޓްސް

މަދަނީ- ބޭންކުން ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަ- ސަކަރާތުއްމައުތު ފުރިހަމަކުރަން ދޫކުރި ޚިލާފުވެގެން ބޭންކަށް ލިބެންޖެހޭ އަދަދު އަސްލާއި އިސްތިއުނާފް- ދަރަނި ސާބިތުކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިދިނުން

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔު: (މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް އަދި ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނު ތާއީދު ކުރައްވާފައި)

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 583/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހ. ފޮކައިދޫ، އަހްސަނީ، އަހްމަދު އަސްލާމް (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A264813) ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލި ޤަޟިއްޔާއެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ އޯޝަން ހަންޖަރު ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-0699/2010) މީގެ ފަހުން "**އިސްތިއުނާފުހުށަހެޅި ފަރާތް**" ނުވަތަ "**އޯޝަން ހަންޖަރު**" މިފަދައިން ބަޔާންކުރެވިފައި) އެވެ.

ކޭސް ހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. އަހްމަދު އަސްލާމްގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 7730000060832 އެކައުންޓްގެ ނަންބަރު 000012 ޗެކްގެ ޗެކް (ފަސްލައްކަ ރުފިޔާގެ ޗެކް) އަދި ނަންބަރު 000014 ޗެކްގެ ޗެކް (ނުވަ ލައްކަ ތިރީސް ހަހާސް ރުފިޔާގެ ޗެކް) އޯޝަން ހަންޖަރު ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއިން އަހްމަދު އަސްލާމަށް ދޫކުރެއްވި ޗެކްތަކެއްކަމަށާއި، ނަމަވެސް އެ ޗެކްތަކަކީ ފައިސާ ނެތި ދޫކޮށްފައިވާ ޗެކްތަކެއްކަމަށާއި، އެ ޗެކްތަކުން ޖުމުލަ -/1,436,000ރ. (އެއްމިލިއަން ހަތަރުސަތޭކަ ތިރީސްހަހާސް ރުފިޔާ) ދެއްކުމަށް އަދި އޯޝަން ހަންޖަރު ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން އަހްމަދު އަސްލާމްގެ މައްޗަށް 12 ފެބުރުއަރީ 2018 ތާރީޚުގައި ސިވިލް ކޯޓުގައި ދައުވާކުރައްވައިފިއެވެ. އެ މައްސަލަ ބެލެވިފައިވަނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 583/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައެވެ.

3. މައްސަލައިގެ ޙަޤީޤަތްތަކަށް ބަލާއިރު، ބުނެވުނު [illegible] އޯޝަން ހަންޖަރ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] މި ކޮށްފައިވަނީ [illegible] ބުނެވުނު ކޮށްފައިވާ ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކައިފައި އެވެ.

4. ބުނެވުނު [illegible] [illegible] މުރާބަޙާގެ މެދުގައި [illegible] [illegible] ތާރީޚުގައި (31 މޭ 2018 ގައި) ލިޔުމުން [illegible] އެއްބަސްވުން މައްސަލައިގެ ލިޔުންތަކުގައި ހިމެނެއެވެ. އެ އެއްބަސްވުމުގައިވާ އެ ކޮށްފައިވަނީ 10 ފެބްރުއަރީ 2017 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] އޯޝަން ހަންޖަރ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1,436,000/-ރ (އެއްމިލިއަން ހަތަރުލައްކަ ތިރީސްހަހާސް ރުފިޔާ) އަނބުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ އެއްބަސްވުމުން [illegible] ކަމެވެ.

5. ނަމަވެސް މިސްލު ބުނެވުނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވާކަމެވެ. އަދި ބުނެވުނު އެއްބަސްވުމުގައި އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވާކަމެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުގެ ޙުކުމް

6. ބުނެވުނު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 583/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

"ދަޢުވާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އޯޝަން ހަންޖަރ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible]

[illegible]

ނަންބަރު 7730000832 [illegible] ނަންބަރު 000014 [illegible]

[illegible]

[illegible]

ނަންބަރު 000014 [illegible] 936,000/-ރ. ([illegible]) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 01 [illegible] 2018 [illegible]

15 ([illegible]) [illegible]

[illegible]

[illegible]."

[illegible]

7. [illegible].

7.1 [illegible] 000012 [illegible]

[illegible]

7.2. ސިވިލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ރެކޯޑް އޮތް ނަންބަރު 000014 ޗެކަށް ފައިސާ ދޫނުކުރައްވާފައިވަނީ އެކައުންޓުގައި ފައިސާ ނެތުމުގެ ސަބަބުންކަން މޯލްޑިވްސް އިސްލާމިކް ބޭންކުގެ "ޗެކް ރިޓާރން ފޯމު" (31 ޖުލައި 2017) އިން އެނގެން އޮތުން.

7.3. ޗެކުން ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ނުލިބިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ފައިސާއަށް ބަދަލުކުރުމުގައި ގޮތުގެ ލިޔެކިޔުންތަކާ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާއިންނާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/22 ޤަޟިއްޔާއިން އެނގެން އޮތުމުން، އެ އުސޫލުތަކަކީ ރިޢާޔަތްކޮށް ނަންބަރު 000014 ޗެކަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ސައްޙަކަމާއި ފުރިހަމަކޮށް ދޫކޮށްފައިވާ ޗެކެއްކަމުން އެ ޗެކުގައިވާ އަދަދަށް އެކައުންޓުގައި ފައިސާ ނެތުމާ ގުޅިގެން ބައުންސްވެފައިވުމުން ޝަރީޢަތް ދަރަނިވެރިޔާ ފައިސާ ނަގައިދިނުމަށްޖެހުން، ވީއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

8. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 583/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އަބްދުލް އަސްލާމުގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައި ވެއެވެ.

- ފުރަތަމަ ނުކުތާ އަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ ގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 7730000832 އެކައުންޓުގެ ނަންބަރު 000014 ޗެކާއި 000012 ޗެކް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދޫކުރައްވާފައިވަނީ، ޕާފޯމަންސް ގެރެންޓީ ޗެކްގެ ގޮތުގައި ކަމަށް ބުނެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރައްވާ ނުކުތާއަށް ބަޔާނަށް ދެވެން ނެތްކަމަށް ބުނެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ޙުކުމުގެ ފިޤުރާގެ (ޢ) ގައި ދަށު ކޯޓުގައި މައްސަލަ ބެއްލެވި ޤާޟީ ފާހަގަކުރައްވާ އިރު، ބުރުހާން ދެވެން ނެތް ޤާނޫނީ ހައްޤުތަކުގެ ބަޔާންކުރުމަށް ނުކުތާކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާ އަދި: ކޯޓަށް އިސްތިއުނާފު ދައުވާ ފަރާތަށް ދޫކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނުން ގެންނަޖެއްސޭ ގޮތުގައިކަން ސާބިތުކޮށް ދިނުމަށް ހުށަހެޅޭ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުން ބަލައި ނުވެގެންތޯ ނެތްކަން ބެލުން ޝަރީޢަތުގެ ނިމުން ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ (ނ) ގައި ނިންމާފައިވުމުގެ ސަބަބުން ހުށަހެޅިފައިވާ ދައުވާއާއި ގުޅިގެން ދިޔައީ ވުމުގެ ދަރަޖާ ގެއްލިފައިވާ ކަމަށް ބެން ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ދާއިރާއިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ ޚުލާޞާ

9. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން އަޑުއަހާ އަސާސްތަކުގެ ފަރާތުން ބަލައިގަތުމުގައި އެފަރާތުން ދައުވާކުރުމުގައި ލިބިފައިވާ ފުރުޞަތު ކޯޓުން ދިނުމަށް އިސްތިއުނާފު ދައުވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާ ގޮތަށް އެ ކަމާ ގުޅޭ އެއްވެސް މުއާމަލާތެއް ނެތި ވަކިން ދިނުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ، އެކަމާ އިސްތިއުނާފު ފަރާތުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ގެންނަޖެއްސޭ ގޮތުގައި ދިނުމަށް ކަމާގުޅޭ ކަންކަމަށް ބަލައިގެން ޝަރީޢަތުގެ ސާބިތުކޮށްދޭ ގެންނަވަތަ ޤަވާޢިދުގެ ތެރޭން ފާހަގަކޮށްފައިވާ އެ ކަމާގުޅޭ ޤާނޫނުން ގެންނަޖެއްސޭ ކަމާގުޅޭ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ، ނަމަވެސް އެކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފައިވެއެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފު ދައުވާ ފުރުޞަތުވެސް އެއް ޤާނޫނުން ގެންނަޖެއްސޭ ގޮތުގައި ދިނުމަށް ކަމާގުޅޭ އިންތިޒާމުކުރުމަށް ދޫކޮށްފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ބުނެފައިވާ މުޤައްރިރު ޤާނޫނުގެ މާއްދާގެ ވަނަ ނަންބަރު ޤާނޫނުގެ ގޮތުގައި ދިނުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ފުރުޞަތު ކަމާގުޅޭ ބައެއް ކަންކަމާއި ކަމާގުޅޭ އެއްވެސް ކަމެއް ދިނުމަށް ޖާއިޒު ދައުވާ ނުވާނެކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ، އެގޮތަށް ކަމާގުޅޭ ފަރާތް ހިތަށްއެރިގޮތެއް ބަލައިގަނެފައިވެއެވެ، އެގޮތަށް ކަމާގުޅޭ ފަރާތް ބޭނުންވާ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގެންނަވަމުންދާ އިސްތިއުނާފުގެ ދައުވާ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް އެގޮތަށް އިސްތިއުނާފު ފުރުޞަތު ބޭނުންކުރުމުގެ ކަމާގުޅޭ ފުރުޞަތުވެސް ދިނުމަށް ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކަށް ފުރުޞަތު ދޫކޮށް އިސްތިއުނާފު ދައުވާ ފަރާތަށް ދޫކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެއްބަސްވުމުގެ ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ގެންނަޖެއްސޭ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު

ގައިގައި [illegible] ޖައްސައިގެންނެވެ. އެގޮތުން މި ފައިސާ ހޯދުމުގެ ގޮތުން [illegible] ރެސްޓޯރަންޓްގައި [illegible] [illegible] އޯޝަން ހަންޓަރ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގައިގައި [illegible] ޖައްސާފައިވާކަމަށެވެ. އަދި މިފަދަ [illegible] [illegible] ދައްކާފައިވާކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible] ދަށު ކޯޓުގެ ޙުކުމް ބާތިލުކޮށްދިނުން ކަމަށެވެ.

10. އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކުގެ ޖަވާބުގައި އޯޝަން ހަންޓަރ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ވަކީލުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 31 މެއި 2018 ގައި [illegible] [illegible] ވެފައިވާކަމާއި އެ އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި އެއްބަސްވުމުގެ އިސްތިސްނާ

11. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 16/95 ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ގެ 2 ވަނަ މާއްދާ އާއި 21 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން އަސްލަކީ، އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުކޮށްދެވެންދެން [illegible] ދޫކުރުމުން އެ [illegible] [illegible] [illegible] އިތުރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible]**[1] މައްސަލައަށް ބެލުމުންވެސް އެނގެއެވެ.

12. ނަމަވެސް [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިތުރު [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] ވ. [illegible]**[2] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] ވ. [illegible]**[3] [illegible] [illegible]

13. އެހެންކަމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

---

[1] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/29 ޤަޟިއްޔާ

[2] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/48 ޤަޟިއްޔާ، 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ހ)

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/53 ޤަޟިއްޔާ

ފައިސާ އަނބުރާ ދެއްކުމާ ގުޅޭގޮތުން ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ހެދުނު އެއްބަސްވުން

14.ސިވިލް ކޯޓުން ހުކުމްކުރައްވައިފައިވާ 31 ޖުލައި 2018 ގައި ސާބިތުކުރައްވާފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ބަލާއިރު، އެ އެއްބަސްވުމުގައި 2 ނަންބަރުގެ ޝަރުޠުގައި ވެއެވެ. އަދި ހުކުމުގެ ޝަރުޠުގެ [illegible] [illegible] "...ކުއްޔަށް ހިފާ ފައިސާއިން ކުރާ ހަރަދުތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." މި ފަދައިންނެވެ. އަދި ހުކުމުގެ ގޮތުގައި "އަނބުރާ ސަރުކާރަށް" އަދި "[illegible] [illegible]" މި [illegible] [illegible] [illegible] ވެއެވެ. މި [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެއެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "އަނބުރާ ސަރުކާރަށް" އާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] މި އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

15. މި [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - 1** ގައި [illegible] "...[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

16. [illegible] ހެކިންގެ ހެކިބަސް [illegible] ކޯޓުން [illegible] އަދި [illegible] ހެކިބަސް [illegible] އެނގޭކަން ނެތެވެ. ނަމަވެސް [illegible] 3 ގެ (ހ) އިން އެނގެއެވެ.

17. އަހްމަދު އަޝްފާޤު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައި އޮތީ އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރުވީ ގަދަކަމުން ބިރުދައްކައިގެން ރެސްޓޯރަންޓެއްގައި އިންނާ ގައިގައި އަތިލާން ޖައްސައިގެންކަދަރާއި މި ފައިސާ ހޯދުމުގެ ގޮތުން އެޗް.ފް ރެސްޓޯރަންޓްގައި ކާން އިންދައި އޯޑަރު ހަދަން [illegible] [illegible] ދީ ވަކިން އަރިސް ބިރުދައްކައި ބަލައިގަތުމަށް ތަހުގީގު ކުރަމުން ގައިގައި އަތިލާން ޖައްސައިގެންކަދަރާއި [illegible] ވަނީ ރަނގަޅަށް ދައްކާފައިވާކަމަށެވެ.

އޮފިސަރުގެ ބަޔާނުގައި ދިން ފައިސާ ކަމުގައި ބުނުން

18. އަހްމަދު އަޝްފާޤު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގައި އިތުރަށް ބުނެފައިވަނީ ދެފަރާތުގެ ވަކިން އޮފިސަރުން ދިން ފައިސާއާ ބަލާލުމުގެން އެ ކަންކުރިން ބޮޑީ ފަރާތުން ފައިސާ ބަލާފައިވާކަމަށް ބުނެ ގޮތުގައި ބިޔަ އިންސާފު ގެނައުން ބިދޭސީ އޮފިސަރުން ގެންނަން ފެނިފައިވާކަމަށެވެ. އޮފިސަރާ ބަލާފައިވާކަމަށް އޮތުން ޝަރީޢަތް [illegible] ސާބިތުވެއްޖެ ދުވަސްވަރު ޝަރީޢަތުން ހުށަހެޅުނު ޝަރީޢަތުގެ ގޮތްތަކަށް ކަމެއް ބެލުމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށެވެ. އަދި އެއީ އެއްވެސް ގޮތުގައި ބަޔާނުގެ ގޮތުގައި ދިން ފައިސާކަމުގައި ގޮތްދޭނެކަމަށެވެ.

އަހްމަދު އަޝްފާޤުއަށް ބިރުދައްކައި އިންޒާރުދިނުމަށްފަހު މަޢްލޫމާތު ހޯދުމަށް ފޯރުކޮށްދިން ހަރަކާތްތަކާމެދު

19. އެޗް.ފް ރެސްޓޯރަންޓްގައި އަހްމަދު އަޝްފާޤު އިންދައި ބަދަލު ބިރުދައްކައި ޝަރީޢަތުގެ މަޢްލޫމާތު ދިވެހި ފުލުހުންގެ މަޢުލޫމާތު ހަރަކާތްތައް ފޯރުކޮށްދިން އަހްމަދު އަޝްފާޤު ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ، އެ އިދާރާއަށް ލިޔެގެން އެކަން ސާފުކުރިއިރު، 12 ޑިސެމްބަރު 2019 ދުވަހު އަހްމަދު އަޝްފާޤު އަން ބަދަލު ބިރުދައްކައި އިންޒާރުދީ މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް އެ އިދާރާއަށް ހަރަކާތްތެރިވެފައިވާތީ، މަޢުލޫމާތު ހޯދައިން ގެންދިޔަކަމަށް

ހުރި ދިޔުމުން ކުރިއަށް ގެންދާގޮތަށް މަސައްކަތަ ނިންމާފައިވާކަން އެނގެން އެބައޮތެވެ.[4] ހަމައެއާއެކު އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރި މަޖުބޫރުވެގެން ކަމަށް އަޙްމަދު އަސްފާޤު ވާހަކަދައްކާއިރު، އެ އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރުމުގެ ކަންތައްތަކެއް ހުރިކަން އެދުމުން ފާހަގަކޮށްފައިވާތީއެވެ.

އަޙްމަދު އަސްފާޤު ދިފާޢުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިންގެ ބަސް ނަގާފައިނުވުން

20. އަސްލަކީ ޝާކަން ފައިސާ ދިޔުންކަމަށް ވިސްތާ ބައިނޯ ހިނގައްޖެއެވެ. ނަމަވެސް މުޢާމަލާތް ހިނގާފައިވަނީ އެފައިސާ ދިޔުންކަމަށް ނުންނަކަން ސާބިތުކުރުމަށްފަހު އެފައިސާއަކީ ދިޔުންތަކެއް ފައިސާއެއް ނުނުކުތަން ކަނޑައެޅިފައިނުވެއެވެ. އެކަން ސާބިތުކުރުމަށް އަޙްމަދު އަސްފާޤު ދިފާޢުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިންގެ ބަސް ނަގާފައިނުވުމުން އަޙްމަދު އަސްފާޤުއަށް ދިފާޢު ސާބިތުކުރުމުގެ ފުރުސަތު ބަނދުވެފައިވާކަމުގައި ދެކެމެވެ. އަދި މުޢާމަލާތު ހިނގިގޮތް ސާފުކުރުމުގެގޮތުން ހެކިން ބުނެދިނުމުން އެއްބަސްވުމަކީ މަޖުބޫރުން ކުރުވާފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަން ނޭނގޭ ނުވަތަ ދެނެގަނެން ބަލައި، ދަލީލު ސާބިތުކުރުމުގެ ފުރުސަތު އަޙްމަދު އަސްފާޤަށް ދިނުން ކޮށްދީ ލާޒިމީ ކަމަށް ދެކެމެވެ.

ނިންމުން ޚުލާޞާ

21. މިހެން ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެނގުން ހުރިކަން އަދުލުއިންސާފު، ބަލައިލުމުގައި ހަމަޖެހިފައި ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުން އަޙްމަދު އަސްފާޤު ދިފާޢުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިންގެ ބަސް ނަގައި މަޙްކަމާއިގައި ގެނެސް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ސިވިލް ކޯޓަށް މި މައްސަލަ ރިމާންޑުކޮށްލީމެވެ.

---

[4] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިޔުމަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފައިނޭންޝަލް ނަންބަރު 171-A(P2)/95/2022/63 (12 ސެޕްޓެމްބަރު 2022)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔު؛

22. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނާގެ ރައުޔު؛

23. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތާ ބެހޭގޮތުން

24. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހުކުމް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމް ކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[5] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސަޓިފައިޑްކޮޕީއެއް ދޫކުރުމުގެ ނިޒާމު ހަމަޖެހުމުން ހަވާލާދީ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނާނީ ފަށާ ސަޓިފައިޑްކޮޕީއެއް ދޫކުރުމުގެ ނިޒާމު ހަމަޖެހުމުން ހަވާލާދީ ގުނާނެއެވެ.[6] އަދި ސަޓިފައިޑް ކޮޕީއެއް ދޫކުރެވޭ ތާރީޚު އަށް ބަލާފައި އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅަން ވާނެއެވެ.[7]

---

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ މުރާފަޢާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ މުރާފަޢާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ މުރާފަޢާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

- **ހުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 583/Cv-C/2018 ގެ [illegible] ހުކުމް [illegible]، މި [illegible] އުސޫލުތަކާއި އެއްގޮތަށް މައްސަލަ އަލުން ބެލުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ސިވިލް ކޯޓަށް ރިމާންޑްކޮށް، މިމައްސަލަ ބަލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާގުން ހުކުމް ކުރީމެވެ.

މިމައްސަލަ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު [illegible]